

Hlavné zásady aplikovania jednotných a rozličných sadziieb podľa pohlavia

Úvod

Smernica by sa mala vzťahovať len na zmeny na základe dvojstrannej dohody, teda nie na zmeny, ktoré sa dejú automaticky alebo inak na základe rozhodnutia jednej zo strán v zmysle vopred dohodnutých podmienok. Článok 5(1) smernice by sa mal teda uplatniť len pri dvojstranných zmenách urobených po 21.12.2012.

Ustanovenie článku 5(1) smernice by sa malo uplatňovať len v prípade zmien poistení (rizík), pri ktorých je v súčasnosti poistné závislé od pohlavia. Vychádzame zo znenia uvedeného čl. 5(1) smernice (zakazuje používanie pohlavia ako aktuárskeho faktoru pri výpočte poistného) - ak sa poistné na niektoré riziká neprepočítava, lebo sa nemení, nemala by sa uplatňovať smernica. Mohlo by to viesť k tomu, že napr. ženám by sa neoplatilo robiť žiadne technické zmeny na starých PZ a naopak muži by mohli žiadať malé zmeny, len aby sa poistné prepočítalo. Takáto hrozba antiselekcie by pravdepodobne viedla k odmietaniu technických zmien zo strany poisťovne.

Povinnosť použitia jednotných sadziieb

Povinnosť použiť jednotné sadzby pre mužov a ženy sa vzťahuje na tie zmeny, ktoré nevyplývajú automaticky z poistných podmienok alebo zmluvných dojednaní, a majú za následok zmenu výšky poistného alebo zmenu výšky poistnej sumy na riziku, ktorého poistné je od pohlavia závislé, ako napríklad žiadosť o zvýšenie poistného alebo o zvýšenie poistnej sumy, žiadosť o pridanie rizika, ktorého poistné je od pohlavia závislé, a pod.

Povinnosť použiť jednotné sadzby pre mužov a ženy sa vzťahuje iba na tie riziká, ktorých poistné je závislé od pohlavia, t. j. ak je v rámci jedného poistenia dojednaných viacero navzájom nezávislých a oddeliteľných rizík, tak zmena vykonaná na jednom z nich nevedie k automatickej zmene ostatných, napríklad:

- poistenie s tromi rizikami, kde A je závislé od pohlavia a B a C nie; žiadosť o zmenu B nevedie automaticky k zmene A
- poistenie s tromi rizikami, kde A a B sú závislé od pohlavia a C nie; žiadosť o zmenu B nevedie automaticky k zmene A

Aplikovanie rozličných (pôvodných) sadziieb pre mužov a ženy

Povinnosť použiť jednotné sadzby pre mužov a ženy sa nevzťahuje na:

- a) zmeny na starých poisteniach, ktoré nevedú k zmene výšky záväzku (výšky poistného alebo výšky poistnej sumy) – netechnické zmeny : zmena mena, adresy, a pod.,
- b) zmeny na starých poisteniach, kde poistné podmienky alebo zmluvné dojednania ukladajú poisťovní právo alebo povinnosť ich vykonať : napríklad pripísanie podielu na prebytku (zisku), indexácia zvolená klientom pri uzatvorení poistenia, pravidelný automatický prepočet poistného za riziko smrti v závislosti od aktuálneho veku,

- c) zmeny výšky poistného, pri ktorých sa nepoužíva pohlavie ako parameter : zmena frekvencie platenia poistného alebo zmena spôsobu platenia poistného (ak výška prirážok alebo zliav nie je závislá od pohlavia),
- d) úpravy poistného v závislosti od vykonávaného povolania, záľub alebo športu, pokiaľ výška tejto úpravy nie je od pohlavia závislá,
- e) redukciu poistenia v dôsledku neplatenia, pokiaľ je táto forma uvedená v poistných podmienkach alebo zmluvných dojednaniach,
- f) pridanie alebo odobranie pripoistení, u ktorých výška poistného nie je závislá od pohlavia,
- g) automatický výpočet rizikového poistného pre prípad smrti na základe aktuálneho veku poisteného,
- h) mimoriadne poistné pre poistenie unit-linked,
- i) zmenu investičnej stratégie v poisteniach unit-linked.

Záver

Povinnosť použiť jednotné sadzby pre mužov a ženy sa vzťahuje na všetky poistenia uzatvorené po rozhodnom dni. Rozhodný deň je dátum uzatvorenia poistnej zmluvy a je to deň, ktorý bude stanovený slovenskou legislatívou. Gender smernica, ako aj rozhodnutie ECJ vo veci Test-Achats síce stanovujú dátum 21.12.2012 ako deň, po ktorom je uplatňovanie výnimky neplatné, avšak pre poisťovne pôsobiace na slovenskom trhu bude rozhodným dňom ten, ktorý bude zakotvený v slovenskej legislatívnej úprave. Odporúčame však pre potreby poisťovní považovať 21.12.2012 za najneskorší dátum pre stanovenie rozhodného dňa. Za staré poistenie (zmluvu, kontrakt) je považované poistenie uzatvorené pred rozhodným dňom.

Pri riešení otázok či nejasných okruhov sa vychádza z vyššie uvedených zásad. Tento základný pohľad na uplatňovanie smernice pri technických zmenách je označovaný ďalej ako „hlavné zásady“.